

MPC № 02 - 2017

Чаласаи
Кумитаи сиёсати пулино қарзии
Банки миллии Тоҷикистон

Департаменти сиёсати монетарӣ, тадқиқотӣ ва рушд
 ш. Душанбе – 20/03/2017

Бахши воқеӣ

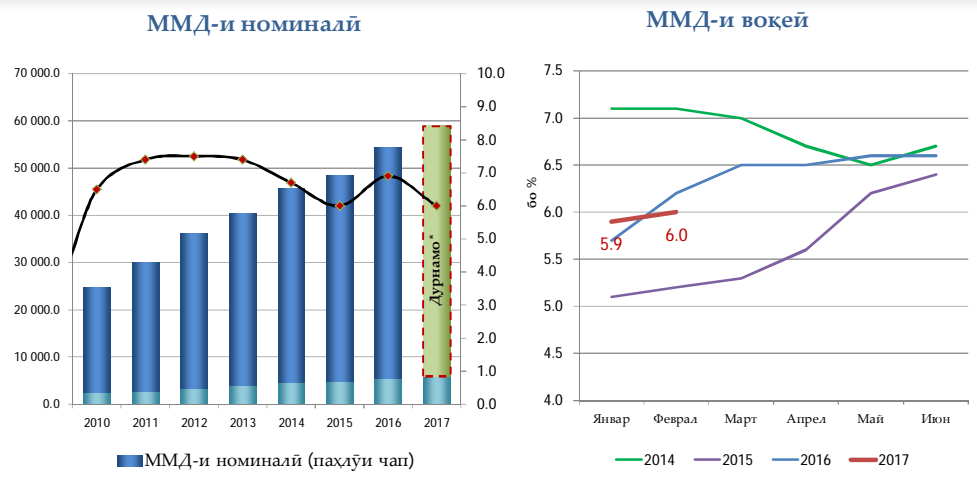

Мундариҷа

- I. Вазъи ҷории макроиқтисодӣ
 - Бахши воқеӣ
 - Бахши иқтисоди хориҷӣ
 - Бахши монетарӣ
- II. Дурнамои макроиқтисодӣ
- III. Пешниҳодҳо ва Қбули қарор

Тағйирёбии ММД

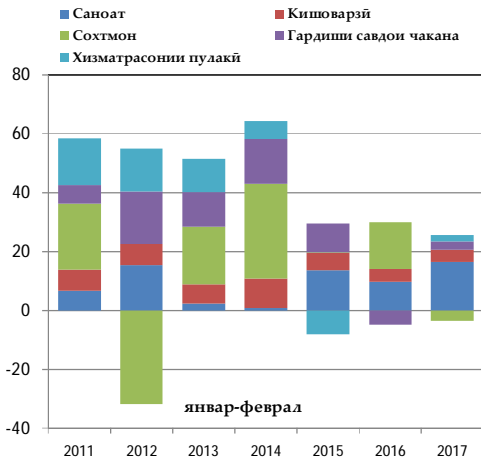

* / Тибқи дурнамои Вазорати рушди иқтисод ва савдои ҚТ барои соли 2017
 ММД-и номиналӣ 58 909.7 млн. сомонӣ ва рушди воқеии ММД ба 7,0% пешбинӣ гардидааст.

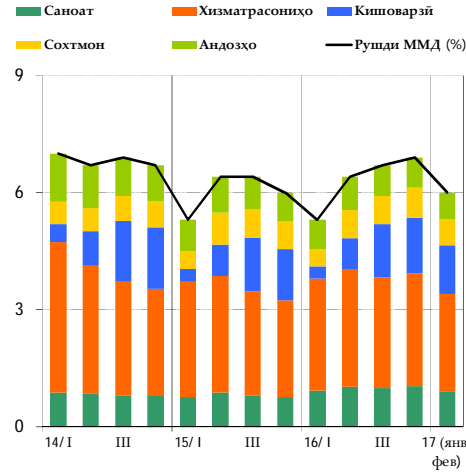

Тағйирёбии ММД ва саҳми соҳаҳо ба рушди он

Афзоиши нисбии соҳаҳо дар моҳҳои январ-феврал (бо %, нисбат ба ҳамин давраи солҳои пешин)

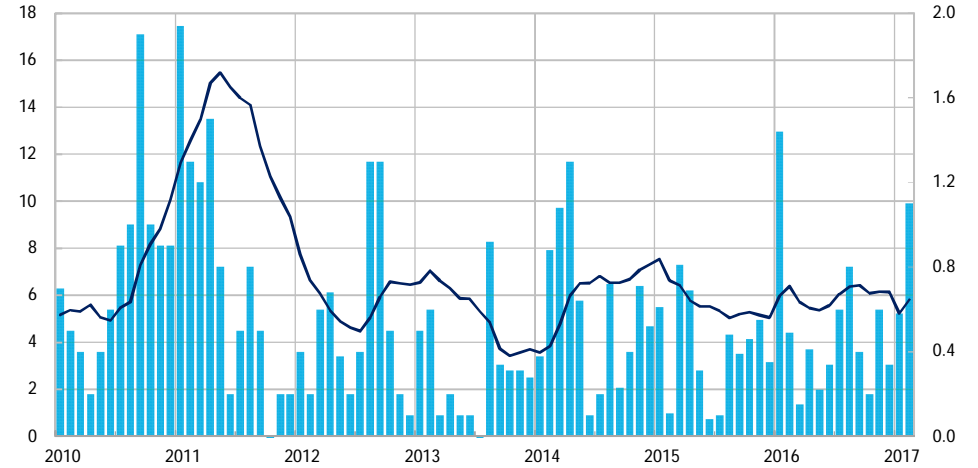
Саҳми соҳаҳо ба рушди воқеии ММД

5

Таварруми моҳона ва солона, бо %

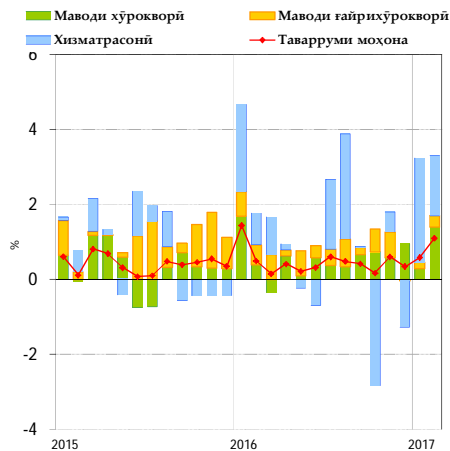
■ Таварруми моҳона — Таварруми солона (пахлӯи чап)

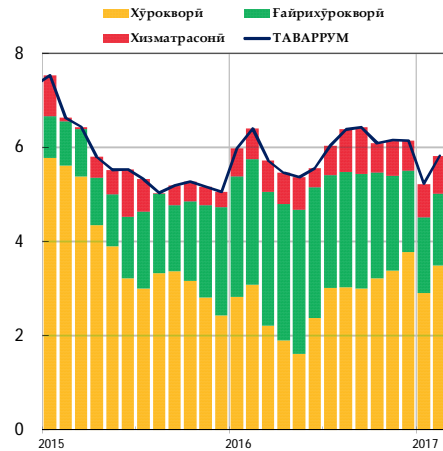
6

Афзоиши гурӯҳи нархҳои истеъмолӣ ва саҳми сохтори он, бо %

Саҳми соҳаҳо дар таварруми моҳона

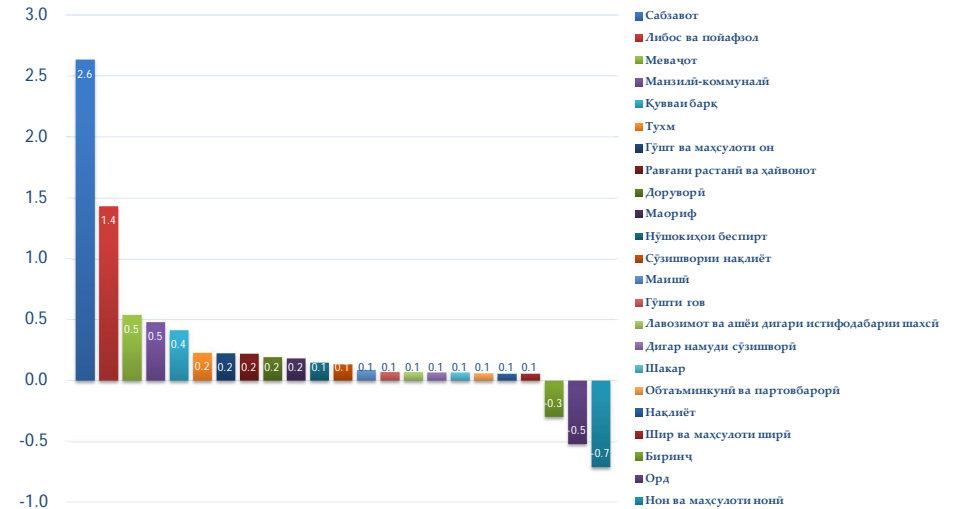

Саҳми соҳаҳо дар таварруми солона

7

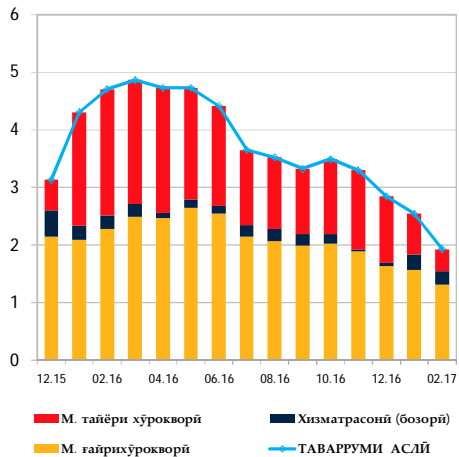
Саҳми моду хизматрасони дар таварруми солона ба ҳолати феввали соли 2017

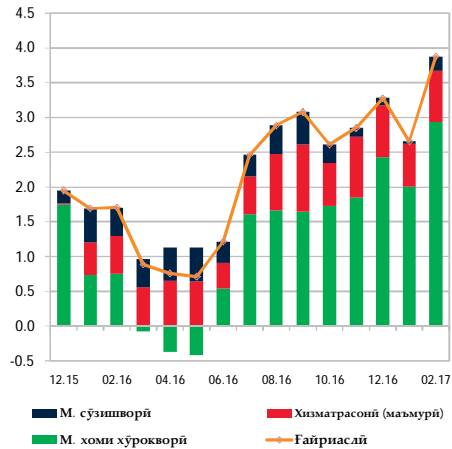
8

Таварруми асли ва ғайриасли, солана бо %

Таварруми асли

Таварруми ғайриасли

Сатҳи таваррум дар минтақа ва кишварҳои шарикони тиҷоратӣ

Феврари соли 2017 (моҳона)

Янв - Фев 2017

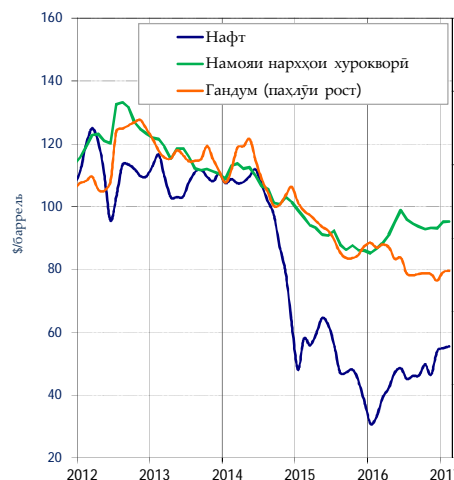
Феврари соли 2017 (солана)

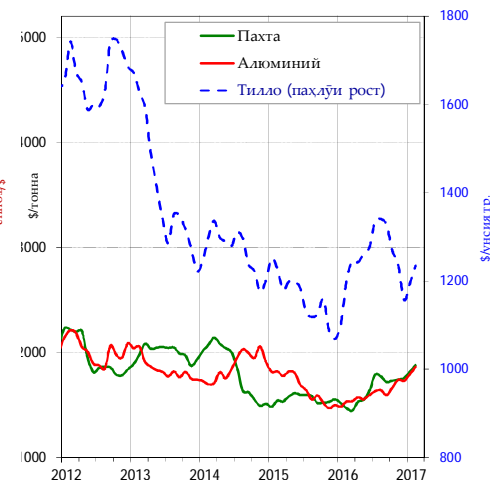
Манбаъ: Маълумотҳои расмӣ оморӣ ва ҳисобҳои БМТ

Бахши иқтисодии хориҷӣ

Маҳсулоти воридотӣ

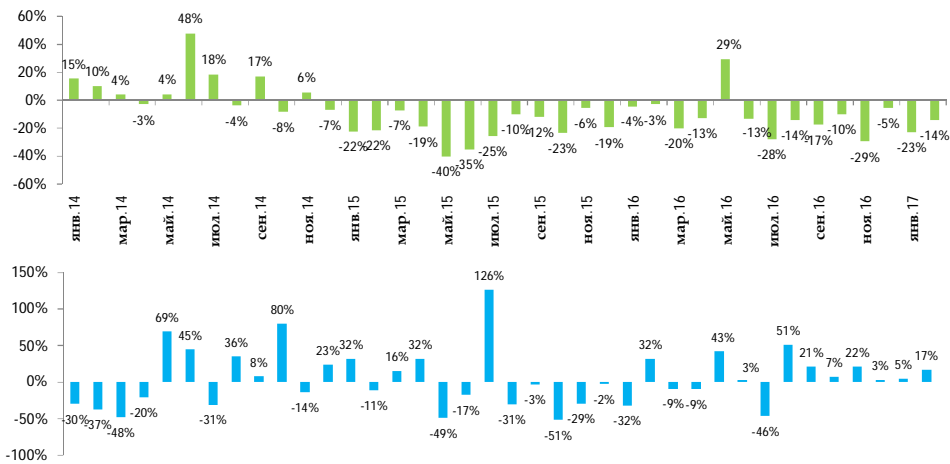
Маҳсулоти содиротӣ

Манбаъ: Бонки Ҷаҳонӣ

Воридот ва содирот (тағйирёбӣ нисбат ба ҳамин моҳи соли гузашта)

ВОРИДОТ

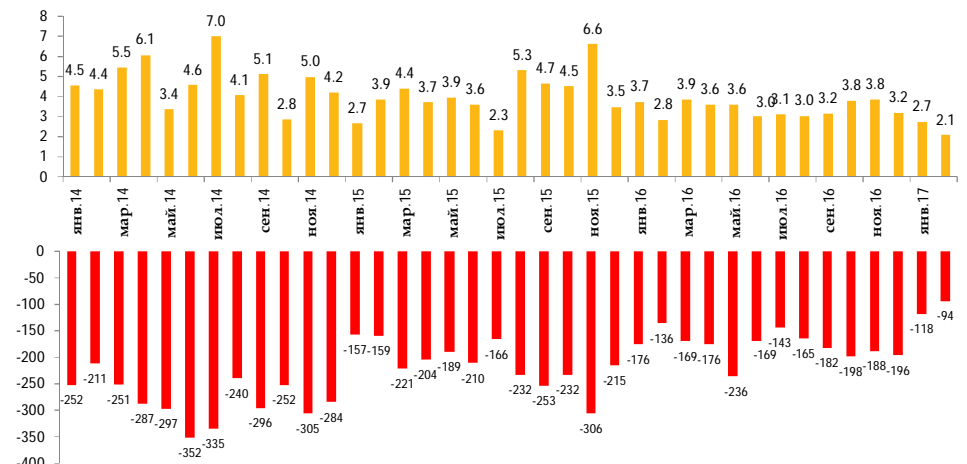

СОДИРОТ

Вазъи амалиёти иқтисодии хориҷӣ (маълумоти моҳона)

Таносуби воридот нисбат ба содирот (маротиба)

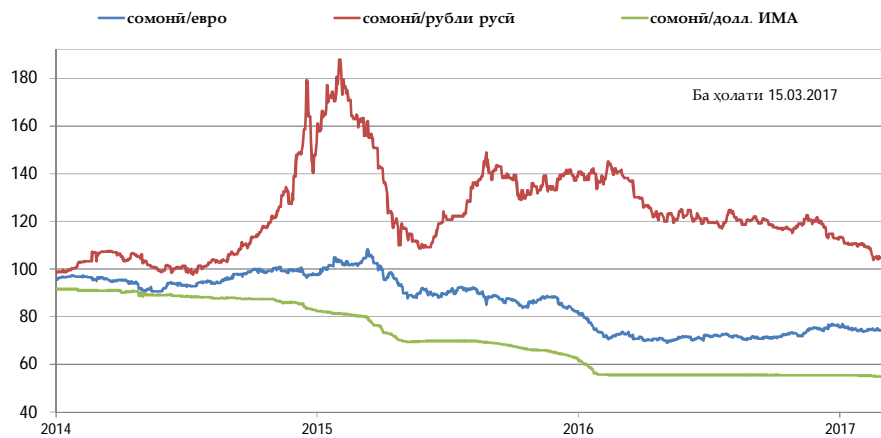

Касри тавозуни савдо (млн. \$)

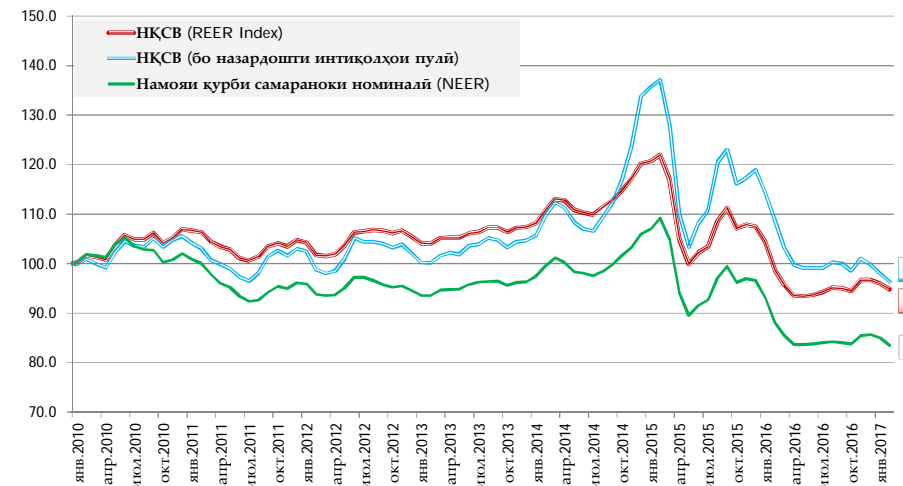

Вазъи қурби асър

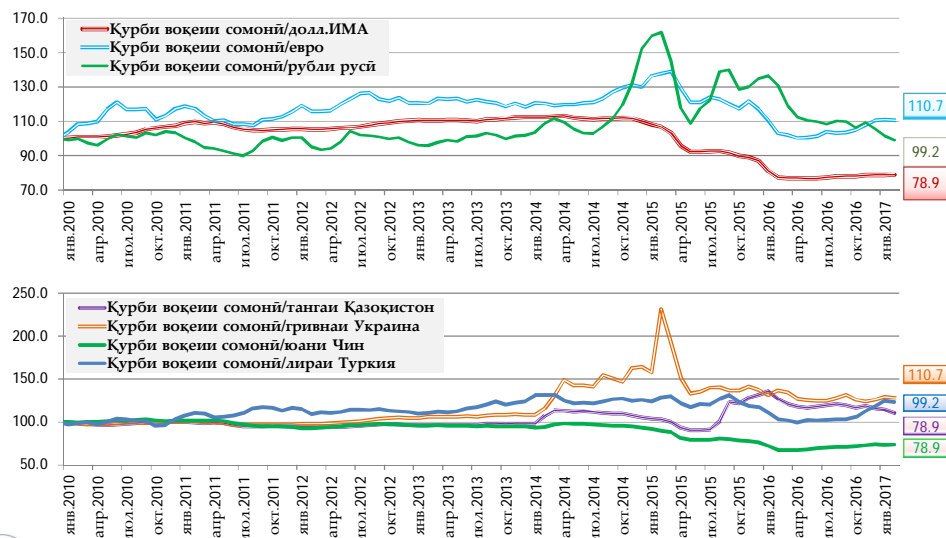
Намои қурби расмӣ сомонӣ нисбати асърҳои хориҷӣ (31.12.2009=100)

Намои қурби самараноки воқеӣ сомонӣ (НҚСВ) (дек.09=100, афзоиш =устуворшавии сомонӣ)

Намояи қурби самараноки воқеи сомонӣ (НҚСВ) (дек.09=100, афзоиш =устуворшавии сомонӣ)

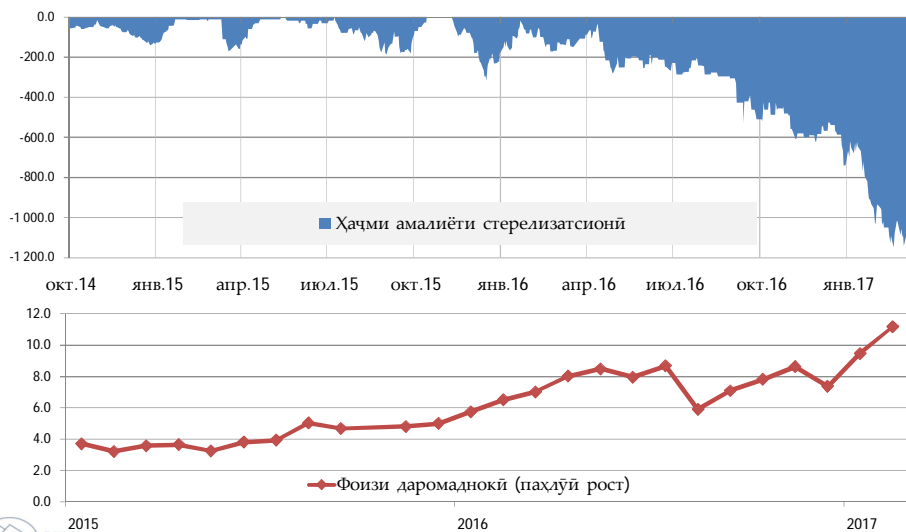
17

Бахши монетарӣ

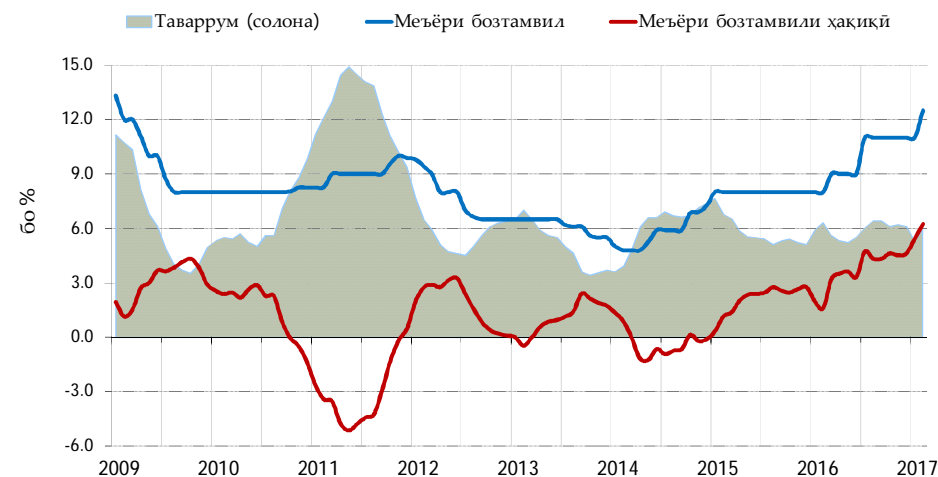
18

Ҳаҷми амалиёти стерелизатсионӣ ва фоизи даромаднокӣ (млн. сомонӣ, фоиз)

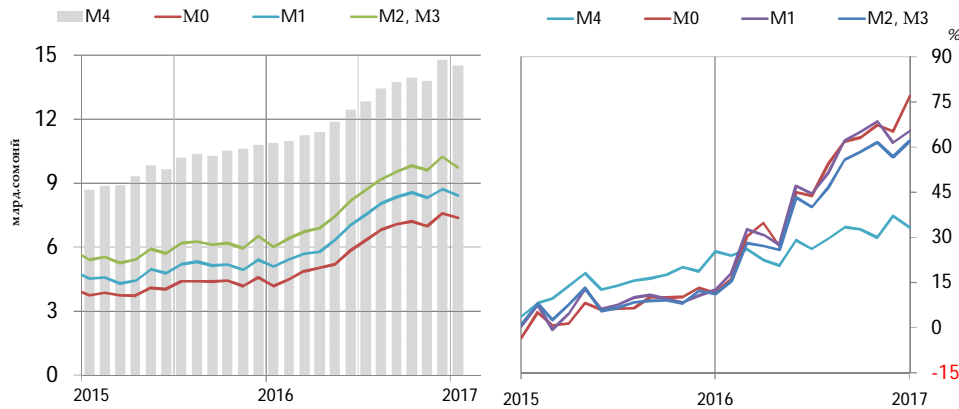
19

Меъёри бозтамвили ҳақиқӣ

20

Динамикаи унсури пулӣ ва афзоиши солонаи он

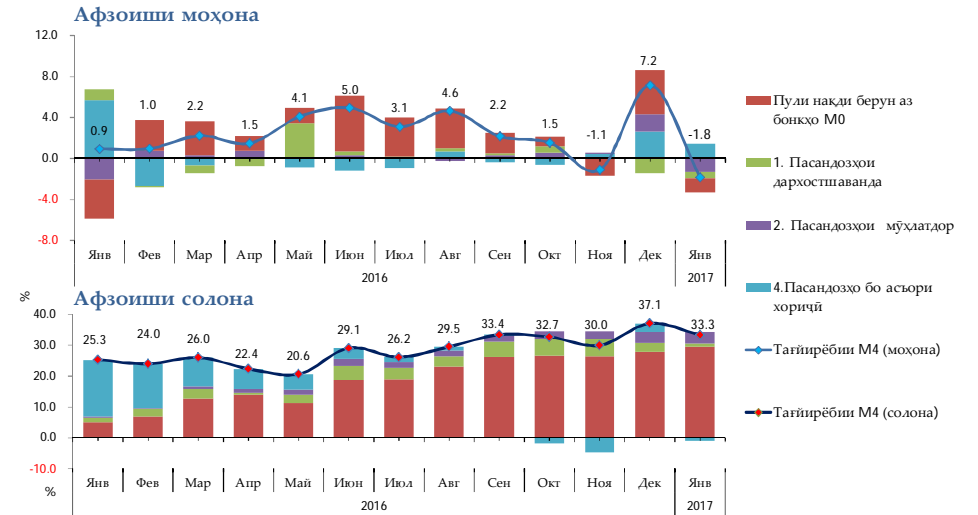

$M0 = \text{Пули нақди берун аз банкҳо};$
 $M1 = M0 + \text{Пасандозҳои дархостишаванда};$
 $M2 = M1 + \text{Пасандозҳои мўҳлатдор};$

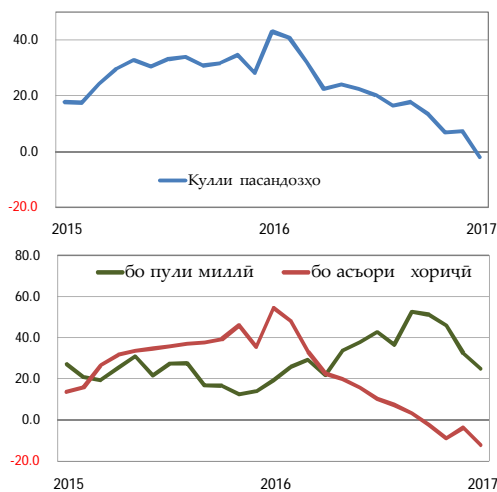
$M3 = M2 + \text{Қозғалони қиматнок};$
 $M4 = M3 + \text{Пасандозҳо бо асъори хориҷӣ};$
 Пойгоҳи пулӣ = Пулҳои захиравӣ.

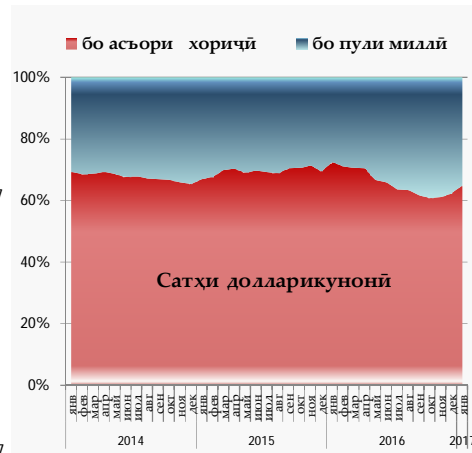
Саҳм ба рушди нишондиҳандаи васеъи ҳаҷми пул (M4) дар муомилот

Тағйирёбии бақияи пасандозҳо

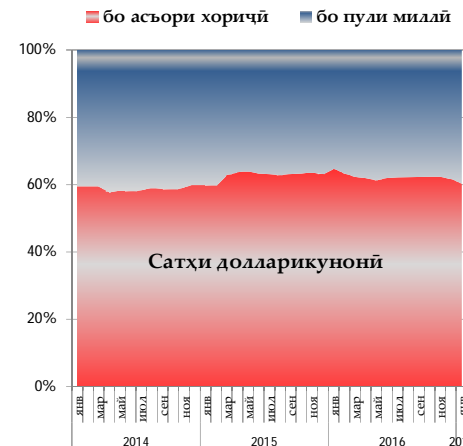

Сохтори бақияи пасандозҳо

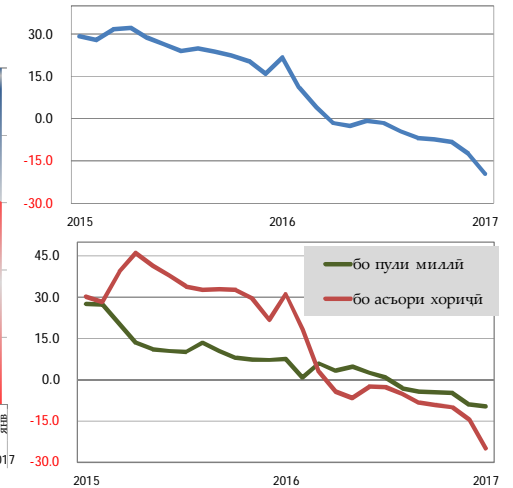

Тағйирёбии бақияи қарзҳо

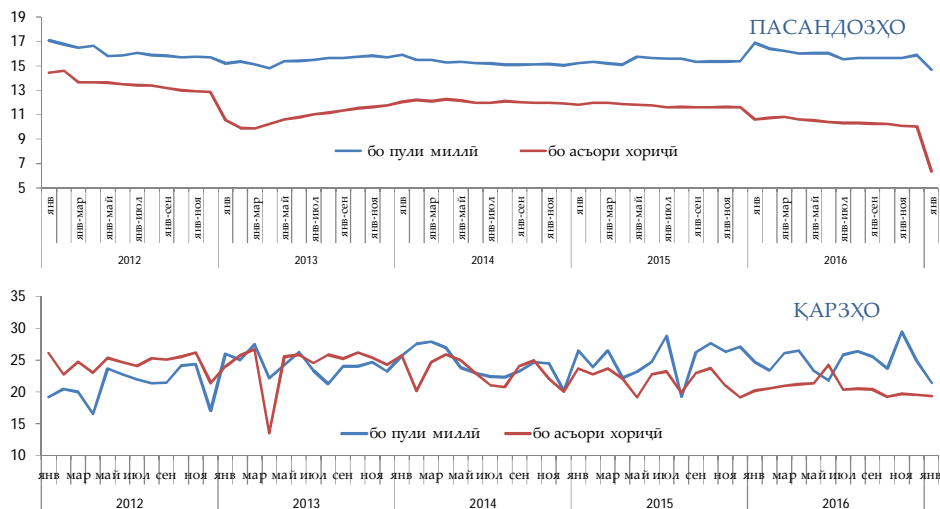
Сохтори бақияи қарзҳо

Бақияи кулли қарзҳо ва аз рӯи намууди асъор (тағйирёбии солона)

Меъёри фоизи миёнавазни пасандозҳо ва қарзҳо

Дурнамои макроиқтисодӣ

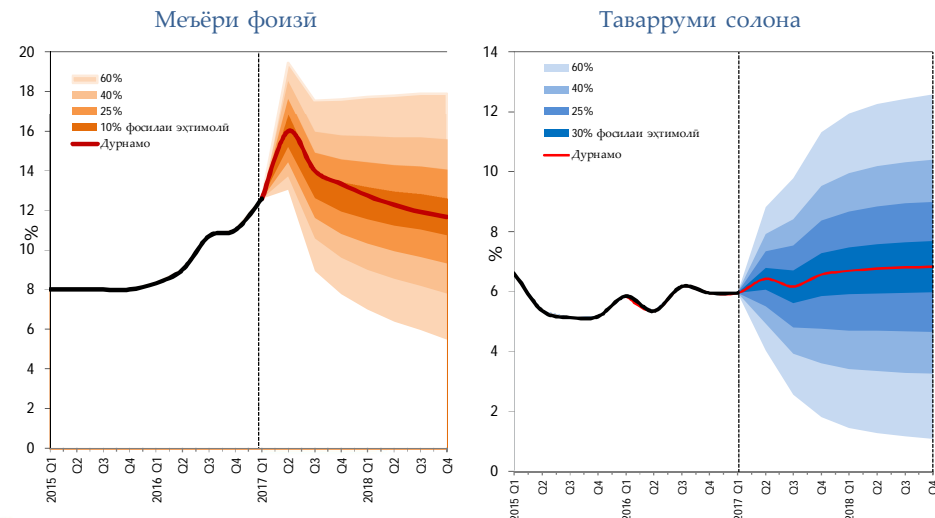

Интизориҳои дурнамо

- Русди воқеии Русия тибқи мушоҳидаҳо раванди барқарорёбиरो дошта, дар соли 2017 дурнамои адади мусбӣ 1,1 фоиз пешбини шудааст. Бо назардошти ин, эҳтимолияти афзоиши интиқолҳои пулӣ аз ҷониби муҳочирони меҳнати зиёд аст (17Q4 - 15.7%).
- Нархҳои ҷаҳонии нафт барои соли 2017 ба ҳисоби миёна 57 долл. ИМА барои як баррел ба назар гирифта шудааст. Ҳамзамон, нархҳои ҷаҳонии маводи хурокворӣ тибқи дурнамои Бонки ҷаҳонӣ ба андозаи 3,3 фоиз зиёд мешаванд.
- Меъёри фоизи Низоми Захиравии Федералии ИМА (FED) дар соли 2017 эҳтимоли зиёди болоравиро дорад.
- Сармоягузориҳои хориҷӣ нисбатан зиёд мегарданд.
- Маҷмӯи талаботи дохилӣ тадриҷан барқарор мешавад.

Дурнамои макроиқтисодӣ

Сенарияи алтернативӣ (хавфҳо)

Сенарияи алтернативӣ омилҳои зерини эҳтимоли ба вучуд овардани шокҳои таварумию қурбиро дар давраи миёнамуҳлат дорад:

- Таъсири афзоиши босуръати ҳаҷми пул, бахусус афзоиши назарраси ҳаҷми пули нақд;
- Оқибатҳои сармоякунони бонкҳо ва маблағгузориҳои лоиҳаҳои давлатӣ;
- Эҳтимоли паст гардидани нархи нафт дар бозори ҷаҳонӣ ва афзоиши нархҳои ҷаҳонии маҳсулоти воридотӣ;
- Авҷгирии таҳримҳои иқтисодӣ ва вазъи ноговори геосиёсӣ дар минтақа
- Бетағйир мондан ва ё коҳишёбии вуруди интиқолҳои пулӣ
- Боз ҳам зиёд шудани меъёри фоизи FED-и ИМА.

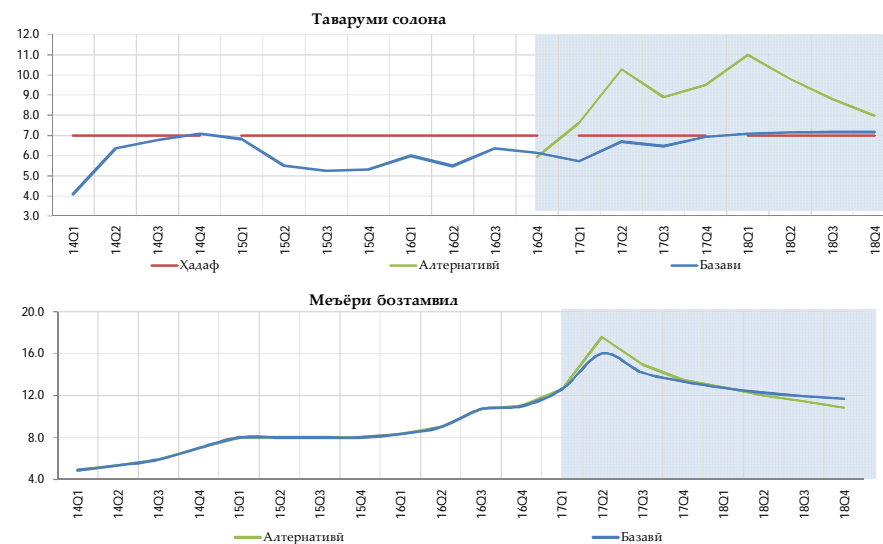
29

Пешниҳодҳо ва қабули қарор

31

Сенарияи алтернативӣ

30

Пешниҳодҳо ва қабули қарор

1. Бо мақсади таъбиқи самараноки сиёсати пулию қарзӣ, меъёри бозтамвил дар сатҳи 16,0 фоизи солона муқаррар карда шавад
2. Вобаста ба ин меъёри фоизи ибтидоии фишанги музоядаҳои қарзӣ баробар ба меъёри бозтамвил муқаррар карда шавад
3. Меъёри фоизи амалиёти қарзи шабонарӯзӣ (овернайт) дар сатҳи меъёри бозтамвил чамъ 2,0 банди фоӣ муқаррар карда шавад.
4. Чиҳати кам кардани таъсири манфии ҳаҷми пули нақд дар муомилот, барориши коғазҳои қиматноки 6-моҳа бо фоизи меъёри бозтамвил чамъи 2,0 банди фоӣ ба роҳ монда шавад
5. Меъёри фоизи захираҳои ҳатмӣ бо пули миллий 1,5 банди фоӣ ва бо асъори хоричӣ 2,0 банди фоӣ зиёд карда, мутаносибан дар 3,0 фоиз ва 9,0 фоизи солона муқаррар карда шавад
6. Бо мақсади таҳлили ҳамаҷонибаи вазъи воқеии бозори байнибонки қарзӣ, муайян намудани таносуби талаботу пешниҳоди пули миллий, ҳаҷм ва сохтори амалиётҳо, ки аз ҷониби ташкилотҳои қарзӣ дар бозори байнибонкӣ анҷом дода мешаванд, ҳисоби меъёри фоизи миёнавазнии индикативии байнибонкӣ ("Benchmark Rate") ба роҳ монда шавад

32